

VÁCLAV PÍCL

náměstek pro řízení sekce vzdělávání
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Praha, 21. březen 2018
Č. j.: MSMT-4160/2018-2

Vážená paní, vážený pane,

obracím se na Vás v záležitosti elektronických zápisů do mateřských škol, které tímto způsobem probíhají centralizovaně v některých obcích nebo městských částech. Zdá se, že jde zpravidla o jednu typizovanou platformu, kterou využívá v drobných modifikacích množství obcí.

Podle § 34 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitel mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem v místě obvyklým. Školský zákon stanoví, že obecní úřad má předat seznam dětí (§ 34 odst. 4) a ředitel má v dohodě se zřizovatelem stanovit termín a místo zápisu (§ 34 odst. 2), jinak je ale přijímací řízení v kompetenci ředitele školy a zřizovatel do něj nemá a ani nemůže nijak zasahovat. Proces musí probíhat pouze podle příslušných zákonů (zejména podle správního řádu a školského zákona).

Přestože chápeme snahu usnadnit ředitelům škol přijímací řízení, nelze tak činit v rozporu se zákonem. V souvislosti s elektronickými zápisy do mateřských škol se však na webových stránkách těchto obcí objevují zavádějící informace nebo informace v rozporu se zákonným postupem. Jako příklady lze namátkou uvést:

„Přihlášku pro zápis dítěte do mateřské školy je možné získat pouze vyplněním elektronické přihlášky na těchto internetových stránkách.“

„Odpovědnému pracovníkovi MŠ předložte řádně vyplněnou přihlášku (...).“

„Dítě můžete přihlásit do libovolného počtu MŠ. Do každé z nich se však musíte dostavit osobně, doporučujeme i s dítětem.“

„Pro získání přihlášky některým z výše uvedených způsobů musíte znát číslo pojištění (dítěte), které je uvedeno na kartičce jeho zdravotní pojišťovny.“

Školský zákon neupravuje formu zápisu ani způsob podání žádosti. Podání žádosti je tedy v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu možno učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě nebo pomocí jiných technických prostředků za podmínky, že je

do 5 dnů potvrzeno. Nelze v žádném případě omezovat zákonné zástupce v tom, jakým způsobem podají žádost, stejně tak nemají ani povinnost použít nabízený formulář. Rovněž není jejich povinností podat žádost osobně nebo uvádět číslo pojištění.

Dále se na webových stránkách objevuje např.:

„Ve (...) budou rodiče, kteří si podali žádost na více škol, telefonicky osloveni ředitelkami MŠ a závazně oznámí své rozhodnutí, na kterou MŠ od září dítě nastoupí. Rozhodnutí musí být závazné a okamžité pro urychlení a zjednodušení celého přijímacího řízení, proto je nutné být dne (...) na telefonu. Rodiče potvrdí nástup na školu, kterou upřednostnili na žádosti, na ostatních školách provedou zrušení (zpětvzetí) žádosti osobně ve (...).“

„Preference žádostí – pořadí MŠ od II. fáze nebude možné měnit.(...).“

„Ve středu 30. 5. 2018 od 8:00 do 11:00 hodin a od 13:00 do 15:00 hodin se všichni rodiče dostaví do škol, kam si podali a ponechali žádost a podepíší rozhodnutí o přijetí – nepřijetí.“

Zákonní zástupci nemají povinnost závazně oznamovat výběr školy ani provádět zpětvzetí žádostí, a nelze jim k tomu ani stanovit termín. Rovněž telefonické provádění úkonů může být ve správním řízení problematické. Povinnost být na telefonu je nad rámec zákona. Nelze rodiče ani nutit, aby si osobně vyzvedli rozhodnutí. Rozhodnutí má být doručeno v souladu se správním řádem (rozhodnutí o nepřijetí) nebo školským zákonem (v případě seznamu přijatých).

Pokud by měli do systému přístup i pracovníci odborů školství, může být elektronický zápis problematický také z hlediska ochrany osobních údajů. Nelze totiž vyloučit, že k osobním údajům budou mít přístup osoby, které nejsou oprávněny k jejich zpracování. Správním řízením totiž vede výlučně ředitel mateřské školy a případně jím pověřenými pracovníci školy.

Jak vyplývá z výše uvedeného, může být takový „elektronický zápis“ do mateřských škol v rozporu se školským zákonem, správním řádem a zákonem o ochraně osobních údajů.

Informace o přijímání dětí do mateřských škol poskytované zákonným zástupcům musí být přesné a v souladu se zákony. Pokud je z jakéhokoliv důvodu proces přijímání modifikován nad rámec zákonných povinností zákonných zástupců, pak musí být zřetelně popsáno, že se nejedná o zákonnou povinnost, ale o možnost takového postupu, který však nebrání zákonným zástupcům využít postup podle zákona. **Jinak řečeno, poskytované informace musí naprosto jasně odlišit, co je zákonnou povinností při přihlašování dítěte a co je doporučeným postupem, který nemá vliv na právo na přijetí dítěte do mateřské školy.**

To stejné platí pro jakékoliv formuláře žádosti. V nich musí být odlišeno, co je zákonnou náležitostí a co je nepovinným údajem. Jsou-li přijímány jakékoliv osobní údaje nad rámec zákona, je nutné si opatřit také souhlas zákonných zástupců s jejich zpracováním.

Krajské úřady jako nadřízený orgán rozhodují v řízení o přijetí do mateřské školy ve 2. stupni správního řízení. V případě, že by řízení o přijetí do mateřské školy byla v souvislosti s elektronickými zápisy shledána odvolacím orgánem za řízení vedená v rozporu se zákonem, pak by mohla nastat situace, kdy by prvostupňová rozhodnutí byla odvolacími orgány plošně rušena například kvůli procesním nedostatkům. V extrémním případě by mohla být všechna řízení vedená na základě zmíněných elektronických systémů nezákonná a mateřské školy by musely všechna řízení vést opakovaně s nejistým výsledkem.

S ohledem na shora uvedené si Vás dovoluji zdvořile požádat, abyste se s předstihem touto situací zabývali a včas ji řešili s Vašimi podřízenými orgány prvního stupně (mateřskými školami), respektive obcemi jako zřizovateli, kteří tyto elektronické systémy zavádějí.

Děkuji Vám za spolupráci.

S pozdravem

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'I' followed by a cursive 'ca'.

Rozdělovník:

Magistrát Hlavního města Prahy

Krajský úřad Jihočeského kraje

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Krajský úřad Karlovarského kraje

Krajský úřad Kraje Vysočina

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Krajský úřad Libereckého kraje

Krajský úřad Moravskoslezského kraje

Krajský úřad Olomouckého kraje

Krajský úřad Pardubického kraje

Krajský úřad Plzeňského kraje

Krajský úřad Středočeského kraje

Krajský úřad Ústeckého kraje

Krajský úřad Zlínského kraje

Svaz měst a obcí

Sdružení místních samospráv